

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycji Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rosyi

z pocztą a w Stolicy, z

noszeniem do mieszkań, 15

rubli; POZROČNA 8 rubli

srebrem.

WTOREK, $\frac{6}{18}$ WRZEŚNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{5}{17}$ WRZEŚNIA.

1 Września, o godzinie 8 rano, NN. CESARZ Jmć i CESARZOWA Jmć MARYA ALEXANDROWNA, z Dostojnemi Synami: NASTĘPCĄ CESARZEWICZEM i WIELKIEMI XIĄŻĘTAMI ALEXANDEM, WŁODZIMIERZEM i ALEXYM ALEXANDROWICZAMI, odjechali z Kołpińskiej stacyi drogi żelaznej do Moskwy, dokąd przybyli w pożądanym zdrowiu tegoż dnia, o godzinie 11 po południu. Za przybyciem do Moskwy NN. PAŃSTWO z Ich CC. WYSOKOŚCIAMI zatrzymali się, dla uczczenia Obrazu N. Panny Iwierskiej, zkąd udali się do Czudowa Monasteru, gdzie ucałowawszy relikwie święte Alexego Metropolity, racyli przejść pokojami do Cerkwi Małego Pałacu, a następnie do Swoich apartamentów w Wielkim Pałacu.

NN. PAŃSTWU towarzyszyli do Moskwy JJ. CC. WYSOKOŚCI: WIELCY XIĄŻĘTA KONSTANTYN, MIKOŁAJ i MICHAŁ MIKOŁAJEWICZE, oraz WIELKIE XIĘŻNE ALEXANDRA JÓZEFÓWNA, MARYA MIKOŁAJÓWNA i KATARZYNA MICHAŁÓWNA, Małżonek Jej Xiążę Mecklemburg-Strelit i Xiążę Piotr Oldenburgski.

Na całej przestrzeni drogi, od stacyi drogi żelaznej, NN. PAŃSTWO przeprowadzani byli głośnemi, radośnemi okrzykami ludności, całej rzec można Moskwy, upragnionej oglądać Najjaśniejszych Gości Swoich. Miasto było wspaniałe oświetlone.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 31 Sierpnia, mianowani: Dowodzący rezerwową brygadą 4 dywizyi piechoty i rezerwowym pułkiem tejże dywizyi, Jenerał-major Żukowski, Dowodzącym 1 brygadą 4 rezerwowej dywizyi piechoty; Dowodzca pułku strzelców J. K. M. Xięcia Następcy Tronu Saskiego, Jenerał-major Milkowski, Dowodzącym 1 brygadą 5 rezerwowej dywizyi pie-

choty; liczący się w Armii Jenerał-major Skaton, 2 brygadą 11 rezerwowej dywizyi piechoty; Dowodzącymi rezerwowymi pułkami: Pułkownicy, Lejb-Gwardyi pułków: rezerwowego Preobrażeńskiego Wonlarski, Ladogskim pułkiem strzelców; Siemionowskiego: Kłandi, Muromskim i rezerwowego pułku Rall, Biełozierskim pieszym; pułku Strzelców Łazariew 1, Halickim strzelców; Moskiewskiego Sumorocki, Wołogodzkiem piechoty; Pawłowskiemu: Makarowski 1, Ołonieckim piechoty i von-der-Pahlen, Kamczatskim strzelców; Finlandzkiego: Szelking, Symbirskim strzelców i Biełokopytow, Jakutskim piechoty; rezerwowego Wołyńskiego Smirnow, Niżegorodskim piechoty i Dowodzący rezerwową brygadą 11 dywizyi piechoty i rezerwowym pułkiem tejże dywizyi Zawarycki, Selenginskim piechoty; Dowodzący rezerwowymi pułkami strzelców: 4 dywizyi piechoty Czyż 1, Szlisselburskim strzelców; 5 dywizyi piechoty Szapka, Kostromskim strzelców; 6 dywizyi piechoty Taranow, Nizowskim strzelców; 11 dywizyi piechoty Szklarewicz, Ochotskim strzelców; Dowodzący rezerwową brygadą 5 dywizyi piechoty i rezerwowym pułkiem tejże dywizyi Zanarzewski, pułkiem piechoty J. C. WYSOKOŚCI W. X. WŁODZIMIERZA ALEXANDROWICZA; — zostaje nanowo przyjęty do służby dymisyonowany z pułku piechoty Jenerał-Adjutanta Mienszikowa Jenerał-major Orłow i mianowany Dowodzącym 2 brygadą 6 rezerwowej dywizyi piechoty.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Marynarki, z dnia 30 Sierpnia, za odznaczającą się służbę podwyższeni do rang: Vice-admirała, Kontr-admirałowie: Prezes Audytoryatu Sztabu floty i portów morza Czarnego Wergopulo, liczący się w Ministerstwie Morskiem, Członek Rady Kontroli Państwa Wiesielago 1, obaj z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; von Schantz i zatwierdzony Dowodzca 1 dywizyi floty; Rumiancow, z pozostaniem Członkiem Audytoryatu Morskiego; Mitkow, z zatwierdzeniem Dowodzca 2 dywizyi floty; Wukoticz 1, z pozostaniem przy Naczelniku Kronstadtskiego portu; Szichmanow, z zatwierdzeniem

Dowodzą 3 dywizji floty; Członek Komitetu Naukowego Marynarki *von Reinecke* i mianowany Prezesem tego Komitetu, Dyrektorem Depart. Hydrograficznego i Inspektorem korpusu Sterników floty Bałtyckiej;—do rangi Jenerał-porucznika, Jenerał-majorowie: Członek Rady Intendentury morza Czarnego *Tiszewski*, Inspektor korpusu Sterników morza Czarnego *Szmielew*, Zarządzający Wydziałem Hydrograficznym morza Czarnego *Kumani* i Dyrektor latarni morskich morza Bałtyckiego baron *Wrangel*; czterej ostatni z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; i Jenerał-majora, Kapitan 1 rangi *Iwanow 2*, z zachowaniem obowiązków Zarządzającego okręgiem lasów okrętowych Niższej Wołgi;—do rangi Kontr-admirała, Kapitanowie 1 rangi: *Alexiejew*, z zachowaniem Zarządu wszystkich kompanij Depo floty morza Czarnego; z korpusu Kadetów morskich *Nachimow* i mianowany Pomocnikiem Dyrektora tegoż korpusu; Dowodzą 22 ekwipażu i okrętu «Andrej» *Irecki* i mianowany Dowodzą 2 brygady 3 dywizji floty; liczący się we flocie *Tiebienkow*, z pozostaniem Kapitanem portu Petersburskiego; Dowodzą 8 ekwipażu i okrętu «Nie tróń mienia» *Makszin 1* i mianowany Dowodzą 2 brygady 2 dywizji floty; Dowodzą 18 ekwipażu i okrętu «Konstantyn» *von Behrens* i mianowany Dowodzą 3 brygady 1 dywizji floty; Dowodzą 20 ekwipażu i okrętu «Połtawa» *Kariakin* i mianowany Dowodzą 1 brygady 3 dywizji floty;—do rangi Jenerał-majora: liczący się przy Admiralicji Pułkownik *Kalinowski* i otrzymuje dymisję z mundurem i pensją; Dowodzą 12 ekwipażu i okrętu «Pamięć Azowa» Kapitan 1 rangi *Tobizin* i mianowany Dowodzą 9 ekwipażu i okrętu «Wola»; Dowodzą 9 ekwipażu i okrętu «Narwa» Kapitan 1 rangi *Chomotjanow* i Dowodzą 12 ekwipażu i fregaty parowej «Groziaszczij» *Sotowcow* i mianowany Dowodzą 18 ekwipażu i okrętu «Konstantyn».

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Korpusu Dróg Kommunikacyi, z dnia 30 Sierpnia, Członek Audytoryatu Głównego Zarządu Dróg Kommunikacyi i Budów Publicznych Jenerał-major *Bibikow*, podwyższony został na Jenerał-porucznika z zachow. dotychcz. obowiązków; Członek Rady Zarządu XIII Okręgu Dróg Kommunikacyi Pułkownik *Oleksiński* mianowany Pomocnikiem Naczelnika XIII Okręgu Dróg Kommunikacyi.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Cywilno-Wojskowym, z dnia 21 Sierpnia, podwyższony zostaje do rangi Radcy Dworu Cejchwarter Kijowskiego arsenału Asesor Kollegijalny *Marinkiewicz*.

— Przez Rozkazyienne CESARSKIE w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 16 Sierpnia, wykreśleni zostają ze spisów zmarli, Radcy Kollegijalni: Asesor od Szlachty S.-Petersburskiej Izby Sądu Kryminalnego *Szemioth*; Starszy Nauczyciel Ekaterynosławskiego Gimnazjum *Krzyżanowski*; Lekarz miasta Nikołajowa *Pawłowski* i Ekaterynosławski Gubernijalny Kontroler, Radca Dworu *Wasilewski*;—17 Sierpnia, liczący się przy Dworze Jej C. WYSOKOŚCI W. X. ANNY FEODOROWNY Saskiej służby, Radca Dworu baron *Wosze*,

podwyższony zostaje do rangi Radcy Stanu służby Rossyjskiej; zostają nanowo przyjęci do służby: Sztab-lekarz Asesor Kollegijalny *Krassowski*, z zamianowaniem pełniącym obowiązki Trockiego powiat. Lekarza; Radca Dworu *Dackiewicz*, Wilkomirskim powiat. Kassyerem z 16 Lipca 1855 roku, a byli Kassyer tegoż powiatu *Francuzowicz*, otrzymuje dymisję z powodu choroby; podwyższony zostaje do rangi Asesora Kollegijalnego, młodszy Nauczyciel Wileńskiego Szlacheckiego Instytutu, Radca Honor. *Kelner*;—18 Sierpnia, mianowani: Starszy Cenzor Warszawskiego Komitetu Cenzury, Nauczyciel tamecznej Szkoły Sztuk pięknych i Tłumacz przy Radzie Medycznej Królestwa, Radca Dworu *Papłowski*, urzędnikiem do szczególnych poleceń przy Kuratorze Warszawskiego Naukowego okręgu z zaliczeniem do VII klasy; Młodszy Cenzor Warszawskiego Komitetu Cenzury, Radca Honorowy *Broniewski*, pełniącym obowiązki Starszego Cenzora tegoż Komitetu, z pozostaniem Starszym Pomocnikiem Naczelnika Stołu w Zarządzie Warszawskiego Naukowego okręgu.

— Przez Dyplomata CESARSKIE z dnia 19 Września Najłaskawiej mianowani kawalerami Orderu Św. Stanisława 1 klasy, Jenerał-majorowie: Dowodzą 2 brygady 11 dywizji pieszej *Zaliwkin*, Dowodzą 2 brygady 6 lekkiej dywizji *Suchotin 1*, i S. Michelski Gubernator, Zarządzający Njulancką guberniją, *Langenskjöld*.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Kapituty Orderów, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Jerzego 4 klasy, 16 Lipca, połowych Inżynierów Sztabs-kapitan *Wotowski*, za odznaczenie się przy obronie Sewastopola;—Św. Włodzimierza 3 klasy: 1 Lipca, liczący się w Armii i w Oddz. Kaukaskim korpusie Jenerał-major *Broniewski*, za męstwo i waleczność w bitwie z góralami w 1853 roku;—Tegoż orderu 4 klasy z kokardą, Podporucznik 11 brygady artylleryi *Bohajewicz*; 12 Lipca, Podpułkownicy: Samurskiego pułku piechoty *Krasowicz*, Zarządzający Sztabem Dowodzącego w nad-Kaspijskim kraju, w Wydziale Jenerałnego Sztabu *Radecki*, i Dowodzą górnej № 4 baterji 21 brygady artylleryi *Domantowicz*;—Tegoż orderu bez kokardy, Dowodzą Gruzyskiego liniowego № 5 bataljonu, liczący się w Armii Pułkownik *Lisowski*;—2 Lipca, otrzymuje złotą szablę z napisem «za waleczność» Porucznik Konnej artylleryi Gwardyi *Sierzputowski*, za odznaczenie się przy obronie Sewastopola.

— Ukaz do Kapituty Rossyjskich CESARSKO-KRÓLEWSKICH orderów.

Uznając za konieczne ustanowić różnicę między orderami, nadawanymi za wojenne czyny, przeciw nieprzyjacielowi dokonane i orderami, nadawanymi za inne odznaczenia się, rozkazujemy:

A. Do wszystkich Rossyjskich orderów, nadawanych za czyny oręża przeciw nieprzyjacielowi, (prócz orderu św. Męczennika i Zwycięzcy Jerzego), dołączać dwa na krzyż złożone miecze, stosownie do wzorów przez NAS zatwierdzo-

nych i w sposobie, następującymi prawidłami wskazanym: 1) Na ozdobach orderów św. Apostoła Andrzeja i Orła Białego miecze mają być po nad samym orderowym znakiem, pod koroną, na gwiazdach zaś w taki sposób, iżby krzyżowe przecięcie mieczów, było pokryte larczą gwiazdy. 2) Na wszystkich innych orderach, nadawanych wprost za czyn wojenny, miecze mają przechodzić przez środek krzyża lub gwiazdy. 3) Na tychże orderach, nadawanych za inne odznaczenia się, kiedy niższy stopień był otrzymany za czyn wojenny, miecze mają być umieszczane po nad krzyżem i na wierzchniej części gwiazdy. 4) Gdy order św. Anny 4 stopnia za czyn wojenny otrzymany, nie powinien się zdejmować, przeto na znaku tegoż orderu wyższego stopnia, nadanym za inne odznaczenie się, miecze umieszczane być nie mają.

B. Obok tego nadawanie za wojenny czyn orderów: świętego Apostoła równego Xięcia Włodzimierza czwartego stopnia i świętej Anny trzeciego stopnia z kokardą, uchylić, zachowując kokardę jedynie w zdarzeniach następujących: 1) Przy orderze świętego Męczennika i Zwycięzcy Jerzego czwartego stopnia, otrzymanego za czyn wojenny, po odebraniu już takowego za dwudziesto pięcioletnią służbę, albo za osmaście lub dwadzieścia morskich kompanij. 2) Przy znaku honorowym Wojennego orderu, którym, na zasadzie XV artykułu Statutu orderu świętego Jerzego, wynagradzani są wojskowi rang niższych, mający już ten znak i pobierający całkowity dodatkowy żołd, za niejednokrotnie dokonane wojenne czyny, i 3) Przy orderze świętego Apostoła równego Xiążęcia Włodzimierza czwartego stopnia, za dwadzieścia pięć lat, osmaście i dwadzieścia morskich kampanij.

C. Wszystkim kawalerom którzy i dawniej otrzymali ordery za wojenne czyny jako i tym, którzy mieli niższe stopnie orderu za czyn wojenny, a następnie otrzymali wyższe jego stopnie za inne odznaczenia się, nadać prawo dołączenia do mających się już orderów mieczów, na zasadzie prawideł w niniejszym Ukazie skreślonych.

D. W podawanych do Naszego podpisu Dyplomatach i Ukazach o nadawaniu orderów oznaczać, jakie mianowicie znaki ma Kapituła przysyłać mianowanym kawalerom.

Kapituła Orderów ma uczynić należyte w skutek niniejszego rozporządzenie.

Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano:
ALEXANDER.

W Peterhofie, 5 Sierpnia 1855 roku.

Rozkazy dzienne P. Ministra Wojny.

W Carskiem Siole, dnia 20 Sierpnia 1855 roku.

Minister Dworu CESARSKIEGO przesłał mi kopiję Najwyższego Ukazu, wydanego do Kapituły Rosyjskich CESARSKO-KRÓLEWSKICH orderów, w dniu 5 bieżącego Sierpnia, o dołączeniu mieczów do wszystkich orderów, nadawanych za wojenne przeciw nieprzyjacielowi odznaczenia się, dodając, że Jego CESARSKA MOŚĆ przy podpisaniu tego

Ukazu, NAJWYŻEJ raczył rozkazać: ordery, nadawane za czyny oręża „z mieczami,” osobom, które już miały niższy stopień za wojenne odznaczenie się, w Dyplomatach i Ukazach nazywać: „z mieczami nad orderem,” zaś mianowanie orderów, nadawanych za inne odznaczenia się, pozostawić dotychczasowe. O takowej MONARSZEJ woli obwieszczam w Wydziale Wojskowym, dla należytej wiadomości i przewodnictwa, załączając przy tém Kopiją z pomienionego NAJWYŻSZEGO Ukazu.

II.

W Carskiem Siole, dnia 22 Sierpnia 1855 roku.

N. CESARZ JMC raczył NAJWYŻEJ upoważnić Głównych Naczelników wojsk, iżby, przy przedstawianiu Lekarzy do wszelkich w ogóle orderów, w takich razach, kiedy jest zupełne przekonanie, że dawanie pomocy ranionym, opatrywanie i operacye dokonywane były przez Lekarzy pod strzałami nieprzyjaciela, z wyraźnem niebezpieczeństwem dla własnego ich życia — wyjednywali takowe ordery z mieczami.

Powyższą MONARSZĄ wolę podaję do wiadomości Wydziału wojskowego, dla należytego wykonania.

Podpisał: Jenerał-adjutant Xiążę Dolgorukow I.

Rozkazy CESARSKIE oznajmione Rządzącemu Senatowi:

1.) 11 Sierpnia, (przez P. Ministra Spraw Wewnętrznych) o ustanowieniu w mieście Niemirowie Podolskiej gubernii, należącym do hrabi Potockiego, Kommissji kwaternicznej.

2.) 12 Sierpnia, (przez P. Ministra Wojny) o umocowaniu Głównodowodzącego Armijami, dawać w czasie wojny, na polu bitwy, tym którzy się odznaczają, w liczbie innych orderów, także order św. Stanisława wszystkich klas oprócz pierwszej, z zachowaniem kolei prawem określonej.

3.) tegoż dnia, (przez Głównozarządzającego Wydziałem Dróg i Publicznych Budów) o nazwaniu łańcuchowego mostu na Dnieprze w Kijowie, Mikołajowskim, jako zbudowanego z rozkazu s. p. CESARZA MIKOŁAJA I.

— Minister Spraw Wewnętrznych obwieszcza, że na zasadzie artykułu 240 Tomu 1, Układu Praw, Ustawy Ministerstw, dla przyjmowania podań pisemnych i ustnych, od osób, życzących sobie złożyć je osobiście, wyznaczone przez niego zostały dwa dni w tygodniu, mianowicie Sroda i Sobota. W które przyjmowanie będzie miało miejsce od godziny 12 do 3 po południu, w domie Ministerstwa, przy moście Czernyszewa.

DEPESE TELEGRAFICZNE.

I.

(Od Jenerał-Adjutanta Xięcia Gorceałowa.)

Z dnia 30 Sierpnia, o wpół do 12 po południu. W opuszczonej przez nasze wojska południowej części Sewastopola większa część warowni i fortów była przez nas wysadzona na powietrze. Nieprzyjacieli zaczyna zjawiać się w mieście małemi oddziałami.

Wszystkich rannych, pozostawionych przez nas 28 Sierpnia, zdołaliśmy przewieść na północną stronę.

Podczas szturm 27 Sierpnia nieprzyjaciół zostawił w naszym ręku, jako jeńców, 18 oficerów i 169 żołnierzy.

II.

Generał - adjutant Xiaże Górczakow, donosi telegraficzną depeszą, wysłaną z północnej części Sewastopola, 3 bieżącego Września, o wpół do 10 wieczor, że na Krymskim półwyspie, do powyżej oznaczonego czasu, nie zaszło nowego.

(Dodatek nadzw. do Ruskiego Inw. 5 Września.)

W ciągu zeszłego Sierpnia po drodze żelaznej Carsko-zielskiej przejechało 100,404 osób i zbiór wyniósł 34,004 ruble.

O CHOLERZE.

W Petersburgu, po 31 Sierpnia pozostało chorych 79 — w ciągu doby zachorow. 8 — wyzd. 3 — umarło 2 — po 1 Września pozostało chorych 82.

W ciągu doby zachor. 11 — wyzd. 2 — umarło 8 — po 2 Września pozostało chorych 83.

W ciągu doby zachor. 7 — wyzd. 3 — umarło 8 — po 3 Września pozostało chorych 79.

W ciągu doby zachor. 8 — wyzd. 3 — umarło 3 — po 4 Września pozostało chorych 81.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NOWINY ZE WSCHODU.

Z korespondencji ze Stambułu do *Gazety Wiedeńskiej*, pod dniem 30 Sierpnia daje się widzieć, że o tej dacie Omer-pasza był jeszcze w Konstantynopolu i zawsze tylko wybierał się do Azji. Zapewniają wszakże że między 15 i 20 Września otworzy on działania na Achałcyh we 32,000 piechoty, 14,000 jazdy i 120 dział. Wiadomość, że Omer-pasza wyprowadzi z Krymu do Azji wojska tureckie, bardzo ucieszyła te ostatnie, znużone do ostateczności stosunkami swemi ze sprzymierzeńcami.

— Podług wiadomości z Krymu, odebranych przez *Gazetę Pocht.*, straty, poniesione przez francuzów w bitwie nad Czornaja 16 Sierpnia, zostały sownie wynagrodzone posiłkami nowoodebranymi. Armija francuzka liczy w tej chwili 28,000 ludzi. Lubo już są przez Omera-paszę wyznaczone pulki które z sobą do Azji zabiera, posadzenie tych wojsk na okręty doznaje jeszcze opóźnienia.

— Podług korespondencji z Balaklawy, 17 Sierpnia, do *gazety Voce del progresso commerciale*, armija Sardyńska liczy dziś nie więcej nad 8,000 żołnierzy w stanie pełnienia służby, 2,000 umarło, 3,000 jest chorych, reszta wraca do zdrowia. Cholera, która była ustała zupełnie, ukazała się na nowo. (P. P.)

NIEMCY.

AUSTRIA. *Gazeta Austriacka* z dnia 3 Września, donosi, że baron von Prokesch-Osten został mianowany Internuncyuszem w Konstantynopolu, dokąd odpłynie w pierwszych dniach Października.

— Podług tejże gazety Rząd Angielski ustąpił przełożeniom, uczynionym ze strony naszego Gabinetu w Londynie, we względzie biur zaciągowych, ustanowionych na granicach Lombardyi. Posłano z Londynu wyraźne rozkazy, zabraniające przyjmowania do Legii zagranicznej, zbiegów Lombardzkiech.

PRUSSY. Monitor Pruski donosi, że Król Jmć przyjmował 6 Września, na posłuchaniach prywatnych w zamku Potsdamskim, Posłów Austriackiego hrabię Esterhazy i Duńskiego barona Brockdorff, którzy złożyli N. Panu swoje listy wierzytelne. Tegoż dnia obaj Posłowie byli wezwani do stołu Królewskiego.

— Xiaże Fryderyk-Wilhelm Pruski, major 1 pułku gwardyi, awansowany został na pułkownika.

— Nowa Gazeta Pruska daje do zrozumienia, że wprzód zwołana będzie Izba Deputowanych.

HAMBURG. Rzeczą która tu ściera uwagę, jest, że w tej chwili Rząd Hiszpański skupuje konie w północnych Niemczech. Handlarz jeden Pruski kupił już 1 Września sto pięknych koni na rachunek i ma polecenie nabycia ich jeszcze daleko więcej.

— Korespondent gazety *Hamburskiej* (Hamb. Nachrichten) pisze z Ostendy, z dnia 4 Września, że pojednanie się dwóch gałęzi Domu Burbonów jest bardzo bliskie dokonania. Królowa Amalija zamierza niezwłocznie zjechać do Dreżna, gdzie ma się widzieć z Hrabią de Chambord. (G. P.)

SZWECYA.

STOCKHOLM, 4 Września. Jego Królewska Wysokość, Xiaże Następca Tronu został mianowany Vice-królem Norwegii i w roku przyszłym ustawi swoją rezydencją w Christianii. Król Jmć spodziewany jest na dzień jutrzejszy z powrotem do Stockholmu. (G. P.)

DANIJA.

Nowa Gazeta Pruska stanowczo zaprzecza wiadomości, danej przez gazety Belgijskie, jakoby Mocarstwa Zachodnie, wzywając Danią do przystąpienia do przymierza, zapewniły jej w zamian za to, utrzymanie cła za przejście okrętów przez Sund, przeciw któremu, jak wiadomo, powstają rozmaite Mocarstwa, między innemi Stany Amerykańskie.

— Zapewniają, (mówi *Zeit*), że posłannictwo Ministra Duńskiego w Paryżu nie miało żadnego skutku; Francya nie chce się wdawać w zwikłania, zasze z powodu kwestyi, podniesionej przez Stany Zjednoczone we względzie opłaty cła za przejście przez Sund. Nikt wszakże w Kopenhandze nie uważa za rzecz prawdopodobną, iżby Stany przysłały flotę dla wojowania z Danią z tego powodu.

NOWINY Z BALTyku. Podług korespondencji z Elseneur, z dnia 5 Września umieszczonej w *Zeit*, Rząd Brytański powziął zamiar pozostawić na zimę w morzu Bałtykiem eskadrę blokującą, a tylko wielkie okręty odesłać do Anglii. Wybrano ku temu szwedzki port Landskrona, który rzadko zamarza, i w tej chwili toczą się w tym względzie układy — 6 Września transport angielski *the Mercator* odpły-

nią z Elseneur ze świeżeni żywnościami do Farösund, dokąd miała przybyć flotta sprzymierzona, która już opuściła wody Kronstadtu. (P. P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 5 Września. Królowa przybyła dziś do Londynu z całą Rodziną Królewską. Jutro N. Pani odjeżdża do Szkocji. Dziś, w pałacu Buckingham, N. Pani przyjmowała na posłuchaniu naprzód Xiążęcia i Xiążnę de Montpensier, a następnie jednego ze Starszyn z Nowej Zelandyi.

Wczora odbyły się dwie Rady Gabinetowe; jedna u Pierwszego Ministra lorda Palmerston, druga u Ministra Wojny lorda Panmure.

— Piszą z Londynu do *Nowej Gazety Pruskiej*, z dnia 1 Września: «Sprzeczne pogłoski które tu chodziły we względzie Austrii, i Mocarstw Zachodnich, już o wzajemnem ich z sobą zbliżeniu się, już o rozerwaniu się dobrego porozumienia, i które w ostatnim czasie nabyły niejakej wiarygodności, są mi powodem do doniesienia, że jednocześnie krąży inna wieść, mianowicie o przełożeniu przez Austrią warunków pokoju. Nie byłbym o niej pisał, jeżeliby ta ostatnia wiadomość nie doszła mi z samego Dworu.

«Owoż, pogłoska o pokoju nabywa szczególnego interesu, gdy będzie zbliżona z uwagami, które czytaliśmy w *Times* o przyszłości Xiąztw nad Dunajskich, uwagami, gdzie się przebija styl raczej Człowieka Stanu, niż pisarza zwykłych gazetowych artykułów.

— Wyprawianie szalaszów składanych, oraz bombard do Krymu posuwane jest w Woolwich z niezmordowaną działalnością. Przed Arsenalem Tamiza jest literalnie pokryta statkami parowemi, batami żaglowemi i transportowemi. Te przybywają z Londynu co dwie godziny z szalaszami, które natychmiast są wyładowywane i zabierane na okręty, stojące w gotowości na Tamizie.

Londyn, 6 Września. Dziś rano Królowa z Rodziną odjechała do zamku Balmoral w Szkocji. Wszyscy Członkowie Parlamentu, prócz jednego tylko lorda Panmure, rozjechali się po swoich dobrach, dla używania pory łowów i innych wiejskich rozkoszy.

— Kilka okrętów przybyły w ostatnich czasach do Sheerness, i przyprowadziły z morza Bałtyckiego bombardy i kanonjerki uszkodzone w bombardowaniu Sweaborga.

— Z urzędowego zdania sprawy dowiadujemy się, że od 1 Października 1853 po 1 Maja 1855, dla przewozu wojsk i potrzeb wojskowych na Wschód, były w ciągłym użyciu 182 statki transportowe, z których 14 tylko były żaglowe, a 168 parowe.

— Piszą z Londynu 6 Września do *Nord*: «Zanim wielkie zwycięstwo lub wielka przegrana przyspieszą koniec tej fatalnej wojny, partya Pokoju w Anglii jest bardzo czynną i pracuje nad opinią publiczną. W tej chwili mury Londynu są pokryte afiszami wzywającemi na wielki *meeting*, mający się odbyć 7 b. m. w Sobotę, o 8 wieczor w Insty-

tucie naukowym i literackim w John-Street, gdzie będą roztrąsane «początek i cele wojny, tudzież warunki pokoju.» P. John Ingram Lockart będzie prezydował na tém posiedzeniu, którego uchwały, udzielone będą publiczności Manchester'u i innych miast ludnych, w celu uorganizowania partyi pokoju w sprzeciwieństwie z tą, o której mówi *Morning Herald*, i która pragnie posuwania wojny, aż do ostatniego człowieka, aż do ostatniego noża.»

«Ten Instytut naukowy na John-Street służył aż dotąd za punkt zborny klasz ludu i wybor lokalu dowodzi, że reakcja wychodzi rzeczywiście od ludu, to jest z pierwiastku, który dostarcza żołnierzy, a którego ręce dziś niezatrudnione, nie mają sposobu wyżywienia swoich rodzin. Arystokracja i wyższy stan miejski bardzoby źle zrobiły, jeśliby pogardzały tą manifestaeyą. Lud przeciążony podatkami, pozbawiony roboty, dalekim jest od sympatyzowania z wojowniczymi zamiarami, które popierają gazety i ludzie polityczni, mający w wojnie własny interes.»

Londyn, 7 Września. Królowej Jmci towarzyszy w podróży lord Granville, Prezes Tajnej Rady. J. K. Mość przybyła wczora do Edynburga i wysiadła w zamku Holyrood. Po drodze przez York i Newcastle N. Pani witana była z entuzjazmem.

— Wczora wieczorem mocny oddział wolontarów, należący do korpusu strzelców Brytańskich, przybył z Hull do Londynu. Żołnierze ci, przybywający z Heligoland, są powiększej części Niemcy. Udają się oni do obozu w Shorncliffe.

— Do Gibraltaru przybył ze Wschodu okręt parowy *Prometheus*. W drodze zawinął był do wybrzeża Riff, pod Melilla, dla nabrania żywności. Mieszkańcy wywiesili chorągiew parlamentarską, na co okręt odpowiedział témże godłem. Ale w chwili kiedy się oddalał na morze, krajowcy dali doń ognia z ręcznej broni i zabili kilku ludzi z ekwipażu. Wtedy *Prometheus* odszedłszy na metę, wszczęł silną kanonadę i zabił wielkie mnóstwo ludzi.

— Bank Angielski podniósł swój eskont ze 3½ na 4 od sta.

— Na Gieldzie 7 Września, Konsolidy 90½.—Rossyjskie 5 procentowe 98,—4½ procentowe 89. (J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, 6 Września. Piszą z Paryża do *Etoile Belge* 3 b. m. «Była mowa o przybyciu do Paryża Cesarza Austriackiego; chwila do takiej pogłoski nieszczęśliwie była wybrana właśnie wtedy, kiedy brat Cesarski nie raczył przybyć do Paryża, znajdując się już w Marsylii.

«Przyjazd Abdel-Kadera opóźni się nieco, Emir jest chory i pozostanie w Marsylii do wyzdrowienia. Mówią dziś, że Abdel-Kader prosił o pozwolenie przybycia na wystawę, wiadomo zaś z korespondencyj Ministeryalnych, że owszem został wezwany. Obecny Rząd kocha się przedewszystkiem w wystawach wszelkiego rodzaju. Arabi, których sprowadzono dla powiększenia efektu na uroczystościach, wyprawianych dla Królowej Wiktorii, opuścili już Paryż; dziś kolej na Abdel-Kadera; po nim będzie coś nowego. Politycznie mówiąc,

Abdel-Kader jest rodzajem dekoraryi, a dekoracje są jednym z wielkich środków tutejszego Rządu.

«Jest mowa o utworzeniu nowego orderu, przeznaczonego wyłącznie na wynagradzania zasług wojennych, i który ma się nazywać orderem Ojczyzny, (Ordre de la Patrie.) Wojakowi, mający dziś Legiją honorową, będą mogli wymienić ją na nowy order. Ozdoby jego mają być nader świetne. Co do Legii, tej do tyła nadużyto, iż trudno było nadać jej jakieś znaczenie. Liczba kawalerów jest dziś od 50 do 60,000, i przy takiej rozrzutności, order przestaje być godłem odznaczenia. Wiadomo nadto jakie usługi były w ostatnich latach wynagradzane orderem.»

— Odprawianie wojsk z Tulonu i Marsylii do Krymu nie ustaje, ale zostało zawieszono z Oran i Algeru.

— Wydany został rozkaz dzienny Ministra Wojny, z dnia 5 b. m. którym zaleca się dywizjom wojennym 9, 10 i 11-ej, oraz dywizjom Algerskiej i Orańskiej, których obowiązkiem było zaopatrywać armiją Wschodnią w suchary i mąkę, iżby zaprzestały wysyłać te przedmioty, których armija posiada podostatkami.

— W Strasburgu odebrano rozkaz utworzenia natychmiast obozu do manewrów jazdy w Hagenau. Oboz będzie złożony z dwóch pułków kirysyerów i dwóch pułków dragonów.

— W korespondencji do *Zeit* z Paryża, 6 Września mówią, że podług ostatnich urzędowych z Neapolu nowin, stosunki Francji z Neapolem stają się coraz więcej nieprzyjazne. Oto, co zaszło w ostatnich czasach: P. de la Cour żądał od Króla posłuchania, i takowe było mu odmówione pod pozorem słabości. Natychmiast potem P. de la Cour udał się do Ministra Spraw Zagranicznych i wręczył mu notę, w której Rząd Francuzki domaga się od Rządu Obu Sycylii zadośćuczynienia, w przeciągu dwóch tygodni, wszystkim żądaniom Mocarstw Zachodnich, co, jeżeliby nie nastąpiło, Poseł zażąda pasportów i wróci do Francji.

— Abdel-Kader, przybywszy w przeszły Poniedziałek do Lyonu, wysiadł w hotelu Europejskim, gdzie był nawiedzony przez Marszałka Castellane; Abdel-Kader mocno jest słaby i będzie musiał wypoczywać dni kilka.

— Listy z Hong-Kong odebrane przez dziennik *l'Univers* donoszą, że eskadry połączone francuzka i angielska, na początku Czerwca odpłynęły z Nangasaki, udając się naprzód do Kakodade, a następnie do Kameczatki.

W dniu odjazdu, po sześciu godzinach parowej żeglugi, okręt francuzki *Colbert* wpadł na mieliznę, której położenie było niedokładnie na mappie oznaczone. Uderzenie było gwałtowne i uszkodzenia tak wielkie, że okręt odesłany został do Szanghaji, dokąd zaledwo zdążyć potrafił.

(J. de S.-P.)

WŁOCHY.

SARDYNIA. Biuro zaciągu do Legii cudzoziemskiej będzie przeniesione z Novare do Verceil.—6 Września odpły-

nął z Genui do Krymu okręt angielski ze 180 mułów i zapasami wszelkiego rodzaju dla Sardyńskiego korpusu.

Turyń, 7 Września. (Telegraf.) Legacya Sardyńska przy Dworze Toskańskim została odwołana, w skutek zajścia z tym Dworem, z powodu mianowania nowego jednego urzędnika Poselstwa.

(G. P.)

HISZPANIA.

Listy prywatne z Madrytu, z dnia 31 Sierpnia odebrane w Paryżu, donoszą, że poruszenia Karlistowskie nabywają coraz większego rozwoju w Walencji, Barcelonie, i po innych miastach. Rząd lękał się też poruszenia republikantskiego.

(P. P.)

D O P I S E K.

FRANCJA. Depesza telegraficzna, odebrana w Berlinie, donosi, że *Monitor* z dnia 9 Września, (który nie został odebrany w Petersburgu), zawiera wiadomość, iż wilią dnia tego wieczorem, popełniony został zamach na życie Ludwika Napoleona. W chwili kiedy powoz Dworski, z Damami Honorowymi przybywał do teatru Opery Włoskiej, młody jakiś człowiek, stojący na trotoarze, wystrzelił do Cesarza z dwóch małych pistoletów, lecz nie trafił nikogo. Zbójca, który wygląda raczej na waryata niż na zbrodniarza, został natychmiast aresztowany.

— Na Gieldzie Paryżkiej 9 Września, 4½ procentowe 92 franki—3 proc. 66 fr. 60 centimów.

— Na Gieldzie Londyńskiej 8 Września, Konsolidy 90½—Rossyjskie 5 proc. 98—4½ proc. 89.

Ogłoszenia od Rządzącego Senatu.

Wzywają się strony do odczytania i zatwierdzenia swym podpisem, w terminie zakreślonym 2573 art. X Tomu Układu Praw, zapisek w sprawach weszłych do 2 Oddziału 3 Departamentu:

1.) Z Czernihowskiej Izby Sądu Cywilnego, wdowy Korneta Zofii Zaborzyńskiej-Komar z sukcesorami pierwszego jej męża obywat. *Dunina-Barkowskiego*, Radcą Stanu Leon-tjem synem Teodora Jaroszewickim i jego dziećmi o wyręb lasu; sprawa ta postąpiła 22 Stycznia 1855 r.

Wniesione zostały do Ogólnego Zgromadzenia 4, 5 i Granicznego Departamentów Senatu, sprawy:

2.) 13 Czerwca, z 1 Wydz. 3 Depart. obywatelki *Grabowskiej* urodzonej *Bujwid*.

3.) 24 Czerwca, z 2 Wydz. 5 Depart. o nieprawne władaniu przez obywateli Józefa *Kulikowskiego* i Jana *Mięczyńskiego* zasiedlonemi posiadłościami Pawelki i Makiewka.

4.) 18 Sierpnia, obywatela *Kaczkowskiego* z *Morzwinskim* i drug. o summe.

5.) O funduszowej summie obywat. *Jeleńskiego*.

6.) Obywateli *Kuczewskich*.